

ИНФОРМАЦИЈА О ФОРМАЛНО ПРАВНОМ СТАТУСУ ПОЛУОСТРВА ПРЕВЛАКА ПОВОДОМ РАЗГРАНИЧЕЊА ЦРНЕ ГОРЕ СА РЕПУБЛИКОМ ХРВАТСКОМ

Узимајући у обзир да питање полуострва Превлака истовремено представља озбиљан правни, политички, економски и друштвени изазов који у значајној мјери може утицати на процесе како на државном тако и на локалном нивоу сврсисходно је укључивање не само надлежних државних органа већ и представника грађана Херцег Новог у локалном парламенту. Документ који пружа кључан увид у тренутан правни оквир је Протокол о привременом режиму на Превлаци (Протокол између Владе Републике Хрватске и Савезне владе Републике Југославије о привременом режиму уз јужну границу између двију држава). Протокол су потписали 10. децембра 2002. године министри спољних послова СРЈ и Републике Хрватске Горан Свилановић и Тонино Пицула. Овај акт је замишљен као прелазно рјешење до коначног утврђивања границе.

У тексту Протокола изричито се наводи да је његова сврха олакшавање налагања коначног рјешења за идентификацију, односно утврђивање заједничке државне границе. Упркос томе што данас Република Хрватска фактички врши јурисдикцију на копненом подручју Превлаке на основу Протокола што не значи и међународноправно признање коначне границе.

Питање статуса Рта Оштро и полуострва Превлаке у контексту разграничења између Црне Горе и Републике Хрватске, будући да се тиче територијалног интегритета и државног суверенитета Црне Горе, може се сматрати једним од најважнијим актуелним државних питања које се нити може, нити смије третирати искључиво као текуће политичко питање, већ се овдје ради о неупитном државном питању од историјског значаја.

Вриједи истаћи и да у сљедећим документима:

1) Предлогу Министарства поморства Савјету за законодавство и изградњу народне власти Владе ФНРЈ, од 7.12.1951.године, 2) Уредби о оснивању управа поморских области Владе ФНРЈ, од 1.јануара1951.године, и3) Рјешењу о територијалној надлежности управа поморских области Савјета за законодавство и изградњу народне власти Владе ФНРЈ, од 14.априла1952.године, које потписују : Предсједник Владе ФНРЈ, Министар народне одбране и Маршал Југославије Јосип Броз Тито, Предсједник Савјета за законодавство и изградњу народне власти Владе ФНРЈ Едвард Кардељ, и Министар поморства ФНРЈ Максимилијан Макс Баће, неспорно констатовано да, територија Управе Поморске области Јужног Јадрана са сједиштем у Котору, која обухвата обално подручје и територијално море од увале Превлака сјеверозападно од светионика Оштри рт, укључив полуострво Превлака, морском обалом и територијалним морем до ријеке Бојане, припадају територији Народне Републике Црне Горе.

Prilog br. 2

Na osnovu člana 80 stav 2 Ustava FNRJ, Vlada FNRJ,
na predlog Ministra pomorstva FNRJ donosi

UREDBU

o osnivanju uprava pomorskih oblasti

Član 1

U resoru pomorstva osnivaju se, kao teritorijalni izvršni i upravni organi Ministerstva pomorstva FNRJ:

Uprava Pomorske oblasti Severnog Jadrana sa sedištem u Rijeci;

Uprava Pomorske oblasti Srednjeg Jadrana sa sedištem u Splitu i

Uprava Pomorske oblasti Južnog Jadrana sa sedištem u Kotoru.

Član 2

Svi upravni poslovi u oblasti pomorstva koji su do dana stupenja na snagu ove uredbe bili u nadležnosti direkcija luka Severnog, Srednjeg i Južnog Jadrana prenose se u nadležnost uprava pomorskih oblasti Severnog, Srednjeg i Južnog Jadrana.

Unutrašnju organizaciju i teritorijalnu nadležnost uprava pomorskih oblasti određuje Minister pomorstva FNRJ u saglasnosti sa Predsednikom Saveta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ.

Član 3

Uprave pomorskih oblasti, kao teritorijalni organi pomorske uprave, staraju se, neposredno ili preko lučkih kapetanija i lučkih ispostava kao svojih podređenih organa, o sigurnosti pomorskog saobraćaja i plovidbe po moru, o redu i poretku u lukama, na brodovima u lukama i obalnom moru FNRJ, o pravilnom funkcionisanju pomorske rasvete i belisažnih znakova u obalnom moru FNRJ, kao i o zaštiti ljudskih života na moru.

Član 4

Na čelu uprave pomorske oblasti stoji načelnik.

Člen 5

Svake uprave pomorske oblasti ima svoj predračun koji ulazi u sastav predračuna Ministarstva pomorstva FNRJ.

Člen 6

Direkcije luka Severnog, Srednjeg i Južnog Jadrana ustupice sve osnovne sredstva, inventar i materijal koji služe pomorsko-upravnoj službi odnosnim upravama pomorskih oblasti.

Člen 7

Direkcije luka Severnog, Srednjeg i Južnog Jadrana, osnovane Uredbom od 19 aprila 1949 godine, postaju državno privredna preduzeća.

Člen 8

Bliže propise za sprovođenje ove uredbe donosiće Minister pomorstva FNRJ.

Člen 9

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o osnivanju direkcija luka /"Službeni list FNRJ", br.35/49/.

Člen 10

Ove uredbe stupe na snagu 1 januara 1952 godine.

IV Br.3/52
1 januara 1952 g.
Beograd

Predsednik Vlade FNRJ
Ministar narodne odbrane
Maršal Jugoslavije,

Ministar pomorstva FNRJ,

Maks Baće

BM/VV

Prilog br. 3

REŠENJE
O TERITORIJALNOJ NADLEŽNOSTI UPRAVA POMORSKIH OBLASTI

1) Teritorijalna nadležnost Uprave pomorske oblasti Severnog Jadrana, sa sedištem u Rijeci, obuhvata područje obale, ostrva i teritorijalnog mora, koje se prostire unutar granice koja ide od državne granice FNRJ na reci Mirni kod mesta Novigrad, zatim teritorijalnim vodama FNRJ sve do visine južne obale ostrva Tovarnjak, a odatle sredinom prolaza između svetionika Grujica i ostrva Tovarnjak, severno od ostrva Olib i Silba, sredinom kanala između ostrva Mauna i svetla Poklib, sredinom Poveljanskog kanala, zapadno od ostrva Mišjak, istočno od ostrva Cikovac, sredinom kanala Ljubac do uvale Sv. Marije Magdalene kod Vukičevića kuće i crkve Sv. Marije Magdalene.

2) Teritorijalna nadležnost Uprave pomorske oblasti Srednjeg Jadrana, sa sedištem u Splitu, obuhvata područje obale, ostrva i teritorijalnog mora, koje se prostire unutar granice koja ide sa kopna iz uvale Sv. Marije Magdalene kod Vukičevića kuće i crkve. Sv. Marije Magdalene, sredinom kanala Ljubac, istočno od ostrva Cikovac, zapadno od ostrva Mišjak, sredinom Poveljanskog kanala, južno od ostrva Maun i Skerda, zahvatajući svetlo Poklib, zatim severno od ostrva Olib i Silba, između svetionika Grujica i ostrva Tovarnjak do granice teritorijalnih voda a odatle granicom teritorijalnih voda, zahvatajući ostrva Jabuka, Svetac i Palagruž, do uvale Prevlaka severozapadno od svetionika Oštri rt. ↙

3) Teritorijalna nadležnost Uprave pomorske oblasti Južnog Jadrana, sa sedištem u Kotoru, obuhvata područje obale i teritorijalnog mora FNRJ, koje se prostire unutar granice koja ide do uvale Prevlaka, uključiv poluostrvo Prevlaka, morskom obalom i teritorijalnim vodama sve do ušća reke Bojane, a odatle državnom granicom FNRJ uz reku Bojanu i Skadarsko Jezero, uključiv reke i kanale plovne za morske brodove. ↙

Br. 1724
14. aprila 1952. godine
Beograd

Ministar pomorstva FNRJ,
Maks Baće, s.r.

Saglasan,
Predsednik Saveta za zakonodavstvo
i izgradnju narodne vlasti
Vlade FNRJ,
Edvard Kardelj, s.r.

MINISTARSTVO

3318

Z. L. 193. 4. 1949.
BEOGRADSAVETU ZA ZAKONODAVSTVO I IZGRADNJU NARODNE VLASTI
VLADE FNRJPredmet: Osnivanje pomorskih
oblasti.-Arhiv
Jugoslavije
BeogradB e o g r a d

Uredbom Vlade FNRJ od 19 aprila 1949. godine (Služb. list FNRJ br. 35 od 23. IV. 1949. godine) osnovane su Direkcije luka Severnog, Srednjeg i Južnog Jadrana, sa sedistima u Rijeci, Splitu i Dubrovniku, koje su svaka na svome području, objedinile sve pomorsko upravne i privredne (luko-transportne) poslove.

Ovim objedinjavanjem pomorsko-upravna služba usla je u sklop pomenutih Direkcija i organizovana u posebnim Pomorsko upravnim sektorima. Zadatak ove službe je da se u granicama obalnog mora FNRJ, u svome sektoru, brine o pravnom redu i poretku na moru, obali, u lukama i na brodovima, o sigurnosti plovidbe i zaštiti ljudskih života na moru a na osnovu domaćih pravnih propisa i prihvaćenih međunarodnih konvencija. U tome cilju svaki Pomorsko upravni sektor organizuje i rukovodi pomorskom rasvetom i balisazom a neposredno ili preko lukijskih kapetanija i ispostava vrši inspekciju domaćih i stranih brodova (inspekcija trupa, stroja, kotlova i opreme, radio inspekcija, gradjevinsko-nautička inspekcija, pomorsko-sanitarna inspekcija), vodi upisnike brodova, izdaje pomorske knjižice i vrši ukrcaj pomoraca (obzirom na potrebne stručne kvalifikacije), vrši obalnu radio službu i vodi administrativno-kazneni postupak po pomorskim prekršajima u smislu čl. 161 Osnovnog zakona o prekršajima.

Privredne poslove t.j. luko-transportni rad pretovara, skladistenja, sortiranja, prepakivanja i ostale manipulacije robom obavljaju u sedistu Direkcije same direkcije neposredno ili preko posebnih pogona a u ostalim lukama preko pogona. Tako Direkcija Severnog Jadrana ima svoj pogon u Bakru, Direkcija srednjeg Jadrana ima pogone u Splitu, Sibeniku i Zadru a Direkcija Južnog Jadrana u Vardoljevu i Zelenici.

U cilju odvajanja pomorske uprave od privrede i jačanja same privredne organizacije luko-transportnog rada, potrebno je da se preduzmu sledeće organizacione mere:

1/ Izdvajanje današnjih Pomorsko-upravnih sektora iz Direkcija luka i stvaranje triju pomorskih uprava - Pomorskih oblasti i to: u Rijeci, Splitu i Zelenici. Teritorijalna nadležnost prve obuhvatala bi severni deo Jadrana t.j. obalno područje Istre i Krvaškog Prizorja, druga srednji deo Jadrana t.j. obalno područje Dalmacije i treća južni deo Jadrana odnosno obalno područje N. R. Crne Gore.

U odnosu na luke kapetanije kao prvostopene izvršne upravne organe pomorske oblasti vode personalnu i računovodstvenu službu, vrše instruktazu i resavaju u drugom stepenu po zahtevu na odluke kapetanija a naročito u administrativno-kaznenom postupku. Nadzor nad radom Pomorskih oblasti vrši Ministarstvo pomorstva, koje se stara o neophodno nužnoj jednoobraznosti primeno propisa, vodi evidenciju o pomorskim prekršajima i ponistava nepravilna ili nezakonita rešenja.

Ove oblasti bi, pored navedenih poslova koje su do sada vršili pomorsko-upravni sektori, obavljalo, na svom području, i poslove investitora gradjevinskih radova državnog plana i radova iz budžeta Ministarstva t.j. onih radova koji nisu vezani za proizvođača.

EKST.

195

6107PAA

polina

./.

- 2 -

... luka i skladišta (izgradnja novih luka, izgradnja i održavanje mornaričkih luka i svetionika).

2/ Pretvaranje danasnjih direkcija i njihovih pogona u samostalna privredna preduzeća.

Izdvajanjem pomorsko upravne službe iz direkcija luka u lukama ostaju čisto privredne organizacije za prevoz i ostale manipulacije robom, tako da je u tom pogledu dovoljna formalna odluka kojom se direkcije pretvaraju u privredna preduzeća. Međutim, posebna problematika svake veće izvozno-uvozne luke koja proizlazi donekle iz njene vezanosti za grad na čijem se području nalazi a naročito iz posebne uloge i značaja koju one imaju za svoje ekonomsko zaleđe (gravitaciono područje), zatim čisto komercijalno-eksploatacioni momenti traže da svaka takva luka, kao luko-transportna organizacija, ima i svoju ekonomsku pravnu samostalnost. Postojeći pogoni u Sibeniku i Kardeljevu, koji su svaki po svom kapacitetu veći od luke sedišta danasnjih njihovih direkcija, pokazali su da bez potpune ekonomske samostalnosti ne mogu uspešno da rešavaju mnoge njihove specifične probleme i da zbog toga dolazi do neuspeha čitavog kolektiva.

Iz toga proizlazi potreba za pretvaranjem ovih pogona u samostalna preduzeća. Na taj način postojeće samostalna luko preduzeća u Rijeci (sa pogonom u Bakru), u Sibeniku, Splitu i Kardeljevu i Dubrovniku, dok bi se pogoni u Zelenici i Zadru, gde nema zato uslova, predali odnosnim narodnim odborima.

Svako preduzeće bilo bi potpuno samostalno u svome poslovanju, sa svojim izabranim organima upravljanja, a opšti nadzor i rukovođenje vršilo bi Ministarstvo pomorstva, u granicama koje proizlaze iz uloge Ministarstva kao organa državne uprave. Tu dolazi utvrđivanje obaveznog minimuma korišćenja kapaciteta, utvrđivanje platnog fonda, akumulacije, obima investicija te praćenje i kontrola izvršenja obaveza i intervencija kod pojave disproporcija (koje nastaju iz neravnomernog priliva bruta) ili iz potrebe za obezbeđenjem vanrednih zadataka za potrebe zemlje.

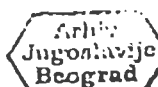
Pored toga, iz odnosa koji se pojavljuju u poslovanju luka - usled njihovog specifičnog položaja prema kopnenom i pomorskom transportu, uske povezanosti sa izvozno-uvoznim organizacijama, povremene potrebe koordinacije rada svih ili nekih luka, proizlazi potreba učesća Ministarstva pomorstva i u pitanjima tarifne politike obzirom na konkurentnu ulogu inostranih luka (Trst, Venecija), zatim u pitanju izgradnje luka u sklopu jedinstvanog luko sistema i u svim slučajevima neophodne koordinacije rada luka međusobno ili u odnosu na druge transportne organizacije naročito železnicu, u pitanju dirigovanja bruta.

Prema navedenom, sva preduzeća zadržavaju svoju potpunu samostalnost a uloga Ministarstva svodi se na funkcije neophodne za pravilno poslovanje i razvoj preduzeća. Neke od tih funkcija kao na pr. proučavanje i predlaganje mera za razvoj luka (tarifna politika, izgradnja luka) Ministarstvo rešava preko luko saveta, koji su u nekim lukama već formirani a koji pored gore navedenih funkcija vrše i opštu koordinaciju svih poslova i službi u luci.

Ti luko saveti sastavljeni su od predstavnika svih upravnih i privrednih organa koji deluju na području luke (luko kapetanija, carinarnica, uprave za izvoz i uvoz, železnice, broderska i agencijska preduzeća, spediteri, izvozno-uvozna preduzeća itd.) a na njihovom čelu, kao predsednik, nalazi se odbornik odnosnog narodnog odbora, preko kojeg se ostvaruje veza sa gradom odnosno mestom na čijem području se luka nalazi.

./.

- 3 -

Sa svega izlozenog predlažem da Vlada FNRJ donese:

a/ Uredbu o izdvajanju pomorsko-upravne službe iz direkcija luka i osnivanju pomorskih oblasti Severnog, Srednjeg i Jznog Jadrana sa sedistem u Rijeci, Splitu i Zelenici;

b/ Resenja o promeni imena direkcija luka Severnog, Srednjeg i Jznog Jadrana u Preduzeca luka i skladišta u Rijeci, Splitu i Dubrovniku;

c/ Resenja o osnivanju Preduzeca luka i skladišta u Sibniku i Kardeljevu.

Osnovna sredstva novoosnovanih preduzeca luka i skladišta formirala bi se iz postojećih sredstava odnosnih direkcija luka, koja se već nalaze u upotrebi kod odgovarajućih pogona, dok bi obrtna sredstva finansijskim planovima stavio na raspoloženje Ministar finansija FNRJ.

Novoformirana preduzeca i Pomorske oblasti počeli bi sa radom 1 januara 1952 godine, tako da nije potrebno pristupati likvidaciji direkcija luka već bi današnje direkcije pod novim imenima a na smanjenim teritorijama nastavile sa poslovanjem a preuzele bi sva prava i obaveze nastale iz poslova današnjih pogona. Sve ovo bilo bi prikazano u završnom racunu za 1951 godinu.

Smrt fasizmu - Sloboda narodu!

MINISTAR POMORSTVA FNRJ,

Božo Ljubanović

[Signature]

[Signature]